

A white tent is pitched in a dark forest at night. The tent is illuminated from within, creating a bright glow that contrasts with the dark surroundings. The trees are silhouetted against a dark sky. The overall mood is mysterious and somber.

TAMMI

LEENA

LEHTOLAINEN

TAPPAJAN TYTTÖYSTÄVÄ

JA MUITA RIKOKSIA

LEENA LEHTOLAINEN

TAPPAJAN TYTTÖYSTÄVÄ

JA MUITA RIKOKSIA

KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ

tammi

75 VUOTTA

HELSINKI

LEENA LEHTOLAINEN

MARIA KALLIO -SARJA

Viattomuuden loppu, 2017

Surunpotku, 2015

Rautakolmio, 2013

Minne tytöt kadonneet, 2010

Väärän jäljillä, 2008

Rivo Satakieli, 2005

Veren vimma, 2003

Ennen lähtöä, 2000

Tuulen puolella, 1998

Kuolemanspiraali, 1997

Luminainen, 1996

Kuparisydän, 1995

Harmin paikka, 1994

Ensimmäinen murhani, 1993

HILJA ILVESKERO -SARJA

Tiikerinsilmä, 2016

Paholaisen pennut, 2012

Oikeuden jalopeura, 2011

Henkivartija, 2009

MUUT TEOKSET

Kuusi kohtausta Sadusta, 2014

Luonas en ollutkaan, 2007

Viimeinen kesäyö ja muita kertomuksia, 2006

Jonakin onnellisena päivänä, 2004

Kun luulit unohtaneesi, 2002

Sukkanauhattyttö ja muita kertomuksia, 2001

Tappava säde, 1999

NUORILLE

Kitara on rakkauteni, 1981

Ja äkkiä onkin toukokuu, 1976

© Leena Lehtolainen ja Kustannusosakeyhtiö Tammi 2018

ISBN 978-951-31-9989-0

Painettu EU:ssa

SISÄLLYS

I

- Kuollut lumiukko 9
Älä kerro Marialle 34
Tappajan tyttöystävä 54
Rakkaudesta se hevonenkin raiskaa 93
Kuolema ramoviisuissa 113

II

- Surunsaari 133
Möykky 145
Metsänpeitto 168
Aivan tavallinen työpäivä 199
Sukellus 212
Odotushuone 225

III

- Joulupukin suudelma 237
Valkoinen poro 264
Joulukinkkuvaras 291
Kolme Joosefia 307

I

KUOLLUT LUMIUKKO

Jo kolmantena aamuna peräkkäin löytyi naapurimme pihalta ruumis. Sen pää oli lyöty tohjoksi ja nenä lojui metrin päässä vielä pystyssä seisovasta vartalosta. Pihaamme erotti naapurista vain matala verkkoaita. Näin, kuinka naapurin mies yritti korjata lumiukkoa. Oli pakkasaamu, joten uuden pään tekeminen ei onnistunut.

Antti oli jo lähtenyt saattamaan lapsia kouluun, itse olin liikkeellä tavallista myöhempään. Kun astuin ulko-ovesta pihalle, naapuri koetti siirtää lumiukon kaulaliinaa alemmas ja saada porkkananenä pysymään sen yläpuolella.

– Huomenta, hän huikkasi hieman vaisusti. Mies oli nelissäkymmenissä, ja muistini mukaan hän omisti ravintolan tai pari. Perheen kahdesta pojasta vanhempi oli Tanelin ikäinen, pojat olivat samassa esikouluryhmässä ja leikkivät usein pihalla. Olimme tutustuneet naapureihin lasten kautta, mutta tällä espoolaisalueella ei ollut tapana kutsua toisiaan kylään. Se oli sopinut meille. Nyt naapurin miehellä, Jussi Karhulla, tuntui olevan asiaa minulle. Hän asteli raja-aidalle.

– Maria... Oletko sinä muuten Kallio vai Sarkela?

– Kallio. Muut perheessä ovat Sarkeloita.

– Sinähän olet poliisi?

Myönsin, mutta jätin kertomatta, etten juuri sillä hetkellä ollut aktiivinen rikostutkija vaan töissä oikeusministeriön perheväkivallan tutkimusprojektissa.

– Voisiko poliisi tehdä tälle asialle jotakin... Kun tämä rikotaan toistuvasti.

Mietin, oliko lumiukon tappaminen ilkivaltaa vai kotirauhan rikkomista, ukko sentään oli piha-alueella. Tiesin kyllä, mitä entiset työtoverini Espoon poliisissa sanoisivat, jos heille tultaisiin tekemään rikosilmoitus päättömäksi lyödystä lumiukosta.

– Sinulla ei siis ole aavistustakaan, kuka tuon takana on?

Jussi Karhu pudisti päätään. Hänellä oli yllään polvipituinen ruskea nahkatakki, jonka vyötärön napit kiristivät hiukan. Päässä oli ruskea lierihattu, joka sai hänet näyttämään epäsuomalaiselta.

– Tämä on meidän ensimmäisen talvemme täällä, emmekä edes ole ilmoittaneet osoitettamme muille kuin lähisukulaisille. Ehkä ne ovat vain joitakin naapuruston pojankoltiaisia. Mutta harmittaa, kun lapset ovat nähneet niin paljon vaivaa.

– Ainahan voi asentaa valvontakameran, neuvoin. Tunsin pettymyksen miehen katseessa, kun käännähdin ja lähdin kävelemään bussipysäkille.

Kun illalla tulin töistä, vähäininkin lumi oli sulanut. Talvi oli tähän asti ollut keho, pulkat ja sukset olivat jääneet ottamatta esiin ja luistelemaan oli päässyt vain

jäähallissa. Karhujen lumiukosta oli jäljellä vain pari pientä palloa, märkä raidallinen kaulaliina ja mustunut porkkana. Seuraavana päivänä nekin olivat poissa.

Kun hain lehteä lauantaiaamuna, näin Jussi Karhun seisovat pihallaan tuijottaen autonsa vasenta takarengasta.

– Ilmat pihalla? huudahdin ystävällisesti, vaikka ylläni oli vain aamutakki ja huopatoivellit.

– Kyllä, molemmista takarengaista. Eikä tämä voi olla vahinko. Tules katsomaan!

Avasin portin ja astuin naapurin puolelle. Yöllä oli ollut pakkasta, liukastelin jään peittelemällä asfaltilla. Karhun Volvon talvirenkaiden urissa olisi liikennepoliisilla riittänyt huomauttamista, mutta hän joutuisi joka tapauksessa hankkimaan uudet takarengaat. Entiset oli pistetty halki. Tekijä ei ollut edes yrittänyt saada jälkeä näyttämään tapaturmaiselta.

– Voi hemmetti, minulla on vain yksi vararengas! Tästä tulee kallis juttu. Kai tästä voi tehdä rikosilmoituksen?

Neuvoin, miten Karhun tulisi menetellä, ja hän otti kännykkäkamerallaan kuvia halkaistuista renkaista. Oli vielä pakkasta, hampaani kalisivat. Tarkistin rutiininomaisesti, ettei kovalla asfaltilla erottunut tekijöiden jälkiä, mutta Karhu ja minä olimme tainneet onnistua sotkemaan ne.

Menin sisälle, samoin Karhu. Jonkin ajan kuluttua näin taksin tulevan ja miehen hyppäävän siihen. Ilmeisesti Jussi Karhu ei ollut tottunut käyttämään joukko-liikennettä, toisin kuin hänen vaimonsa. Karhuilla oli vain yksi auto, mikä alkoi olla harvinaista espoolaisella

pientaloalueella. Mietin vaivautuisivatko entiset kollegani paikalle, koska työpäivästä oli todennäköisesti tulossa hiljainen. Alkuvuoden lauantait olivat usein sellaisia, viikonloppuisin juhlittiin vähemmän kuin muulloin. Pian olisi aika lähteä Tanelin luisteluharjoituksiin.

Neljän aikaan iltapäivällä ovikelloni soi. Ovella oli kalmankalpea Elisa Karhu lapsineen. Aki hypähti tutusti eteiseen, mutta kolmevuotias Veeti näytti siltä kuin hänet olisi kiskottu ylös kesken päivänunien.

– Hei Maria, anteeksi kamalasti, mutta... hän vaihtoi kielen englanniksi. – Tämä on hätätapaus. Jussin ravintolassa on tapahtunut räjähdysonnettomuus. Voinko jättää lapset teille hetkeksi? Jussi on loukkaantunut, hänet on viety sairaalaan. Ethän sano lapsille tästä mitään? En saa anoppia kiinni, eikä ole oikein ketään muutakaan, jolle voin jättää lapset...

– Kyllä se käy. Mitä oikein tapahtui? Onko Jussi loukkaantunut vakavasti?

– Hovi kertoi, että epäillään kaasuräjähdyistä. En tiedä vielä... Jo toisen kerran sinä päivänä näin taksin saapuvan Karhujen pihaan. – Kiitos kamalasti! Soitan kun tiedän, Elisa sanoi suomeksi ja ryntäsi taksiin. Veeti purskahti itkuun, ja kesti varttitunnin ennen kuin sain hänet rauhoittumaan ja yhtymään isompien poikien leikkeihin. Vasta sitten avasin internetin. Räjähdyks ruokaravintolan keittiössä Helsingin keskustassa oli otsikoissa ylimpänä. Loukkaantuneita oli kolme.

Mukiloituja lumiukkoja, viillettyjä autonrenkaita, nyt räjähdys... Minun oli vaikea uskoa ettei Jussi Karhu ainakin aavistaisi, kuka tekojen takana oli. Ehkä joku

pois potkittu työntekijä? Kilpailija? Nettiuutiset tarkentuivat sen verran, että ravintola L'Oiseaun kaasupoltin oli räjähtänyt. Poliisi tutki, oliko kysymyksessä onnettomuus vai tahallinen teko.

Tietääkseni Jussi Karhu ei työskennellyt omistamansa ravintolan keittiössä. Mitä järkeä poltin oli ollut silloin räjäyttää? Ehkä kilpailija halusi vaikeuttaa Karhun ravintolatoimintaa. L'Oiseau oli yksi Helsingin suosituimmista ruokapaikoista, klassinen ranskalainen ravintola, jonka tavoitteena oli saada seuraavassa Michelin-oppaassa ainakin haarukkamainintoja. En ollut käynyt siellä, mutta kulinarismia harrastava sisareni Eeva oli hemmotellut itseään ja miestänsä ravintolassa edellisellä Helsingin-reissullaan ja kehunut sekä ruokaa että ravintolan miljöötä. Etsin netistä ravintolan tiedot ja sain selville, että Karhun yhtiö Karhuravintolat Oy omisti myös kolme muuta helsinkiläisravintolaa: drinkkibaarin, lounaisiin keskittyneen sushipaikan ja belgialaistyypin bistron. Ilmeisesti ravintolat kannattivat sen verran, että Elisa Karhun ei tarvinnut osallistua perheen elättämiseen vaan hän saattoi keskittyä hoitamaan lapsia kotona.

Iida luki Veetille vanhoja Oskari-kirjojaan, joista hän oli kieltäytynyt luopumasta muutossa. Aloin valmistaa ruokaa. Oletin, että Elisa soittaisi kun hän tietäisi milloin pääsisi palaamaan. Uutisissa ei kerrottu kenenkään loukkaantuneen vakavasti saatikka hengenvaarallisesti. Katselin legopalikoiden parissa puuhailevia Akia ja Tanelia ja mietin, pitäisikö Karhujen pojat ottaa mukaan saunaan, joka lämpeni parhaillaan. Lapset varmaan ihmettelivät äkillisiä suunnitelmanmuutoksia. Olin

saanut sen käsityksen, että Elisa Karhu vietti poikiensa kanssa sääntillistä, turvallisesti ohjelmoitua elämää, sel-laista, josta pikkulapset pitivät.

Kuulin taksin äänen pihalta, näin kahden hahmon nousevan ulos. Elisa – ja myös Jussi. Avasin oven hui-katakseni tervehdyksen, mutta en ehtinyt, kun Elisa jo aloitti räyhäämisen.

– En vieläkään tajua mikset sanonut poliiseille, että tiedät, kuka on syyllinen? Miksi ihmeessä suojelet sitä hullua naista!

– Reetta-Liisa vannoi, että hän ei tiedä mitään näistä teoista. Hän ei ole ikinä käynyt lähelläkään uutta kotiamme.

– Hän valehtelee, usko jo! Miksi ihmeessä sinun piti mennä ottamaan hänet takaisin Lintuun? Hän luuli, että kaikki muukin palaa ennalleen, teidän suhteenne, ja...

– Älä ole typerä, Elisa! Se loppui siihen, kun sinä aloit odottaa Akiä. Reetta-Liisa on paras tuntemani ravintola-päällikkö. Menneet ovat menneitä.

– Jos et sinä kerro poliisille, niin minä teen sen. Soit-tanko saman tien? Elisan äänessä oli itkua. – Se nainen uhkasi tappaa sinut ja Akin.

– Siitä on yli kuusi vuotta aikaa. Reetta-Liisa on eri ihminen nyt. Onnellinen. Tämä on ollut rankka päivä, mennään hakemaan lapset ja pannaan sauna lämpiämään.

Livahdin syvemmälle ovenrakoon ja koetin sulkea oven äänettömästi. Hetken päästä Jussi jo soitti ovi-kelloa. Hänen kasvoissaan oli laastareita ja vasen käsi oli siteissä, mutta vammat eivät vaikuttaneet vakavilta. Elisa seisoi hänen takanaan kasvot kireinä.

– Mitä oikein tapahtui? kysyin Jussilta.

– Vasta ostamani paahtovanukaspoltin räjähti ja sytytti pienen tulipalon. Liekö valmistusvika? Meillä oli tuuria, selvittiin ensimmäisen ja toisen asteen palovammoilla ja muutamalla kärähtäneellä kulmakarvalla. Ei siitä olisi tarvinnut nostaa niin isoa meteliä, mutta hovimestarini hätäntyi ja jotkut asiakkaat myös.

– Älä vähättele! Kerroitko sinä niille poliiseille, että yleensä sinä kuorrutat paahtovanukkaat, kun olet paikalla? Jälkiruokien viimeistely on ravintoloitsijan pikku harrastus. Sinulla oli onnea, kun kuorrutuksen viimeistelikin tänään joku toinen! Sanoinhan et...

Aki ja Veeti olivat kuulleet vanhempiansa äänet ja juoksivat eteiseen, joten keskustelu jäi siihen. Karhut kiittelivät meitä vuolaasti ja lähtivät kotiinsa. Ennen saunaa etsin internetistä uudestaan Jussin ravintoloiden yhteystiedot. L'Oiseaun kohdalle oli listattu ravintolapäälliköksi Reetta-Liisa Haavisto. Googlasta löytyi pari lyhyttä, työasioita käsittelevää haastattelua. Kotikoneellani ei ollut henkilötietorekisteriä, eikä ravintola L'Oiseaun kaasuräjähdyksen tutkiminen edes kuulunut minulle. Niin vakuuttelin itselleni ja koetin unohtaa koko asian.

Sunnuntaina satoi lunta ja pakkanen kiristyi iltaan mennessä lähes viiteentoista asteeseen. Lapset olivat tohkeissaan siitä, että viimeinkin oli talvi, ja Antti etsi sukset varastosta. Uusi asuinalueemme muuttui lumen alla pehmeämmäksi ja valmiimmaksi, nietos peitti viimeistelemättömät katukiveykset ja keskeneräiset pihaisutukset. Liikenteen äänet vaimenivat, maailmasta tuli

raukea. Aorauskalusto saatiin liikkeelle vielä tavallistakin hitaammin – ehkä siihen asti kurja talvi oli jo saanut tiehallinnon lomauttamaan auraustyöntekijät? Maanantiaamuna leimasin kellokorttini vasta vähän jälkeen yhdeksän, koska bussimatka Helsingin keskustaan kesti kaksi kertaa normaaliajan.

Sanouduttuani irti Espoon poliisista olin sekavien vaiheiden jälkeen päätynyt töihin Sisäasiainministeriön ja oikeusministeriön yhteiseen perheväkivallan tutkimusprojektiin. Projektissa oli kolme työntekijää, lisäksi sosiologi ja psykologi. Edustin lakia ja järjestystä. Kävimme läpi poliisiin tietoon tulleita perheväkivaltatapauksia, niiden jälkihoitoa ja rangaistuksia. Koetimme löytää työkaluja sekä väkivaltakierteen katkaisemiseen että ennaltaehkäisemiseen. Olin huomannut kiinnostuvani yhä enemmän väkivallan karmeasta vähemmistöstä, naisten omia lapsiaan kohtaan tekemästä väkivallasta. Siitä ei edelleenkään uskallettu puhua. Itsekin olin pari kertaa ollut menettää kontrollin, ja se oli ollut pelottava kokemus.

Tutkimukset tehtiin sekä kuulustelupöytäkirjoja analysoimalla että henkilöhaastatteluina. Sain edelleen olla tekemisissä ihmisten ja myös masentavien asioiden kanssa, enkä ainakaan vielä ollut kaivannut takaisin poliisiin työhön.

Yllätyin, kun puhelin soi. Soittaja oli komisario Visa Pihko Helsingin rikospoliisin talous- ja omaisuusrikosten petosryhmästä. Hän oli ollut töissä Espoon poliisissa yhdeksänkymmentäluvun puolivälissä. Siitä tuntui olevan hurjasti aikaa. Kunnianhimoinen Pihko oli edennyt urallaan suunnitelmiensa mukaan. Olin kuullut hänen

päivitellessä sitä, että minä loikkasin ylikomisarion virasta muualle. Vaikka Pihko aloitti puhelun kyselemällä kuulumisiani, vaistosin, ettei hän soittanut vain seurustellakseen. Muutaman repliikin jälkeen hän pääsi asiaan:

– Naapurissasi kuuluu asuvan Jussi Karhu -niminen ravintoloitsija.

– Aivan.

– Karhu nimesi sinut todistajaksi autoonsa kohdistu-
neessa vahingoittamistapauksessa.

– Todistajaksi? Olin toki pihalla, kun hän huomasi autonrenkaitaan viillellyn. Onko tekijä saatu kiinni? Ennen kun Pihko ehti vastata, tajusin ihmetellä, miksi petosryhmä tutki Karhun juttua.

– Ei... Siihenhän liittyy se räjähdys ravintola L'Oiseaussa. Pihkon ranskan kielen ääntämys oli tyylikästä. – Pystyisitkö puhumaan kanssani vielä tänään? Sinusta voisi olla hyötyä monellakin tavalla.

Koska edessäni oli paperityöpäivä ilman ainuttakaan palaveria, suostuin. Sitä paitsi oli jo vuosia siitä, kun olin viimeksi tavannut Pihkon. Sovimme, että hän tulisi työhuoneelleni. Vaikka kyseessä ei ollut mikään virallinen kuulustelu, Pihko ei tahtonut jutella julkisella paikalla, kuten kahvilassa. Sen sijaan hän toi mukanaan kaksi mukillista lattea ja vastapaistetut munkit.

– Poliisievästä, hän virnisti. Nuorena miehenä hän oli ollut enemmänkin tosikko kuin huumorimiehiä, mutta elämä lienee opettanut. Pihko oli niitä ihmisiä, jotka vanhenivat hitaasti. Hän näytti kolmeakymmentäviittä ikävuottaan nuoremmalta ja koetti kai siksi lisätä uskotavuuttaan tyylikkäällä tummansinisellä puvulla. Vaa-

leanpunainen paita ja astetta tummempi solmio eivät hänen päällään näyttäneet lainkaan hullummilta.

Pihko pyysi minua kertomaan renkaiden puhkomisesta, ja hänen seuraavista kysymyksistään kävi ilmi, että hän tiesi myös lumiukoista. Koetin muistaa, että olin siviili, en hänen kollegansa, jonka kuului tuntea tutkinta-aineisto. Silti pystyin päättelemään rivien välistä, että kaasupolttimen räjähdystä tutkittiin tahallisenä tekona. Koska asialla oli petososasto, syylliseksi epäiltiin Jussi Karhua itseään. Niin sen täytyi olla.

En jaksanut leikkiä piilosta Pihkon kanssa, vaikka juridisesti hän menettelikin oikein. Mutta Pihko ei ehkä tiennyt kaikkea, mitä minä tiesin.

– Oletko puhunut Jussi Karhun vaimon kanssa? Siis Elisa Karhun?

– En vielä, Pihko vastasi. – Meillä on ollut riittävästi tekemistä herra Karhun asioissa. Karhuravintolat Oy on lievästi sanottuna kusessa. Pihko irvisti vulgaarille sananvalinnalleen. – L'Oiseau on konkurssikypsä eikä sushipaikkakaan kannata niillä hinnoilla, joita Karhu pitää. Vakuutusrahat olisivat enemmän kuin tarpeen. Hän on ollut seurannassamme jo muutaman vuoden. Eräs irtisanottu työntekijä ilmiantoi hänet pimeään tilapäistyövoiman käyttämisestä. Siitä tuli pienehkö sakkotuomio.

– Oliko työntekijän nimi kenties Reetta-Liisa Haavisto?

Pihko katsoi minua niin yllättyneenä, että luulin osuneeni oikeaan. Mutta ei se sitä ollut. Kommentistani Pihko älysi heti päätellä, että tiesin tapauksesta asioita, joita hän ei ollut tiennyt minun tietävän.

Mutustelin munkkiani. Tietenkään minulla ei ollut syytä salata Pihkolta mitään. Silti otti päähän. Jussi Karhu oli tiennyt, että olin poliisi. Kuka olisikaan parempi ja luotettavampi todistaja vahingonteoille kuin rikostutkija? Pahuksen Karhu! Mies osasi todella käyttää tilaisuutta hyväkseen.

Kerroin Pihkolle kuulemastani keskustelusta Karhujen välillä. – Tällä Reetta-Liisa Haavistolla on siis ollut suhde Jussi Karhuun, ilmeisesti samaan aikaan kuin Karhu on jo ollut naimisissa Elisän kanssa.

– Karhut menivät naimisiin vasta Akin syntymän jälkeen, Pihko tiesi. Hän näytti miettivän yhtä ankarasti kuin minäkin. – Tässä on nyt kaksi vaihtoehtoa, Maria. Toinen vaihtoehto on se, että Reetta-Liisa Haavisto on todellakin halunnut vahingoittaa Jussi Karhua ja on selvillä ravintoloiden taloudellisesta tilanteesta. Hän tietää, että Jussi Karhu tanssii nuoralla pitääkseen yrityksensä pystyssä.

– Karhuravintolat on osakeyhtiö. Ketkä ovat muut osakkaat?

– Odotas nyt. Pihko avasi salkkunsa, jossa oli tietokoneen lisäksi joitakin papereita. Hän selaili niitä hetken aikaa. Pihko oli sitä miestyyppiä, joka paranisi vanheudessaan. Nuorempana hänen kasvonsa olivat olleet poikamaisen pyöreät ja jotenkin hahmottomat, nyt silmäkulmiin olivat ilmestyneet ensimmäiset uurteet ja leukaan päättäväisyyttä. Pihkolla ei ollut sormuksia eikä muitaakaan koruja. Silmälaseja hän ei näyttänyt tarvitsevan.

– Jussi Karhu omistaa 95 prosenttia osakkeista, Elisa Karhu kaksi ja Anu Karhu-Hämäläinen kolme. Hän on Jussin sisar. Mutta käytännössä siis Jussi omistaa yhtiön.

Naapuritalonne ja Karhun perheen käytössä oleva auto ovat firman nimissä. Ja kaasupolttimen räjähdys ei ollut onnettomuus. Joku oli räpelöinyt ylipaineventtiiliä, siksi kaasua tuli ulos liian kovaa.

Minua puistatti. Tähän asti kaikki oli ollut vielä laskettavissa melko harmittoman haitanteon tiliin. L'Oiseaun henkilökunnalla oli todella ollut onnea, ettei räjähdyksessä ollut käynyt pahemmin. Mutta miksi Jussi Karhu olisi räjäyttänyt juuri kaasupolttimen, sillä kaasulieden avulla olisi helposti voinut saada koko keittiön toimintakyvyttömäksi. Ihmishenkiä siinä olisi tosin vaarantunut vielä enemmän kuin polttimen kanssa.

Ulkoa kuului ryminää, kun tuulenpuuska pyyhkäisi yli torin. Luistelijat liukuivat kentällä, joka oli talven uutuuksena Helsingissä. Olin usein unohtunut seuraamaan heitä ja etsimään joukosta todellisia taitureita. Muutaman kerran olin töiden jälkeen vuokrannut luistimet ja liittynyt joukkoon.

– Miten ovela kaveri Jussi Karhu oikein on? Haluaako hän suojella Reetta-Liisa Haavistoa, vai pitääkö hän naista takataskussaan valttikorttina siltä varalta, että häntä itseään tullaan syyttämään vahingonteosta? Pihko pohdiskeli ja sujautti loput munkistaan suuhunsa. – Hän ei maininnut meille naisesta.

– Tai sitten Reetta-Liisa on kaiken takana ja tietää varsin hyvin, mikä Jussi Karhun yhtiön tilanne on. Kiinnostavaa. Huokasin, sillä tajusin hyvin, ettei juttu kuulunut minulle millään tavalla. Se oli Pihkon heiniä.

Pihko otti puhelimensa vyöltään, tarkisti jotakin papeistaan ja näppäili numeron. Hän piti puhelinta sen verran kaukana korvastaan, että kuulin vastaajan äänen.

– Ravintola L'Oiseau, hovimestari. Miten voin palvella?

– Saanko ravintolapäällikölle?

– Hetkinen... Hän palaa takaisin kello viideksi.

Voinko jättää soittopyynnön?

– Ei, soitan myöhemmin. Onko hän paikalla koko illan?

– Kyllä, ravintolan sulkemiseen saakka.

– Oletteko normaalisti auki lauantain onnettomuudesta huolimatta?

– Kyllä, vaikka ruokalistassa on joitakin muutoksia.

Pihko sulki puhelimen ja katseli toimistohuonettani, kirjoja ja paperipinoja, sitten upeaa näköalaa rautatien-
torille. Työhuoneeni ei olisi voinut olla keskemällä Helsinkiä. Näköala voitti menen tullen Turun moottoritien, joka oli näkynyt Espoon poliisitalolta. Ilmeisesti Pihko kykeni lukemaan uteliaisuuteni, sillä hän kysyi yhtäkkiä:

– Oletko vapaa tänä iltana?

– Olen. Ajattelin pestä pyykkiä.

– Miten olisi illallinen? L'Oiseau on taas auki, ja tuskin arki-iltana on tarpeen tehdä pöytävarausta päiväkautsia aiemmin. Tutkitaan tilannetta. Minähän en ole itse siis puhunut Karhun kanssa, vaan järjestyspoliisin herrat ja rouvat. Karhu ei tiedä, että räjähdysten tutkinta on siirtynyt petokselle.

– Ja Helsingin poliisilaitos maksaa? kysyin ironisesti, vaikka tiesin vastauksen.

– Ei, mutta voin tarjota. Pihko hymyili, enkä osannut lukea hänen ilmettään.

Soitin saman tien Antille, joka käyttäytyi ennalta arvattavasti. Toki voisin lähteä syömään entisen työ-kaverini kanssa, mutta miksi oikeastaan olin menossa? Antti tunsu minut sen verran hyvin, että hän tiesi, ettei kysymyksessä ollut mikään flirtti vaan rikostutkinta, joka kiinnosti minua. Puolisoraukkani oli kuvitellut, että perheeni oli viimein päässyt niistä eroon.

Sovimme tapaavamme L'Oiseaussa seitsemältä, se oli hyvä illallisaika työssäkäyville ihmisille. Kävin kotona vaihtamassa farkut housupukuun ja otin mukaani korkeakorkoiset avokkaat. Iida rypisteli otsaansa kun kuuli, että olin menossa illalliselle hänelle tuntemattoman miehen kanssa. Kymmenvuotias tyttärenti oli alkanut kiinnostua pojista ja näki romansseja joka paikassa. Kerroin, ettei Pihko ollut sen kummallisempi tyyppi kuin hänen kummisetänsä Koivu. Toivoin, ettei Jussi Karhu olisi ravintolassaan, ja tunsin helpotusta, kun lähtiessäni Helsingin keskustaan näin hänen autonsa seisovan pihalla.

L'Oiseau sijaitsi pari korttelia Esplanadeilta etelään. Kaukaa avomereltä tuleva viima pyyhki Helsingin keskustaa. Vedin huivia tiukemmin kaulani ympärille. Ravintolassa tuntui ihanan lämpimältä. Sisustus oli pelkistetyn tyylikäs: eläviä kynttilöitä, valkoiset pöytäliinat, moderneja kattokruunuja. Ravintola oli puolitäysi. Pihko odotti pöydässämme, jonne hovimestari minut ohjasi. Hän oli tilannut alkujumaksi lasilliset samppanjaa, ne saapuivat saman tien.

Tilanteessa oli mielestäni jotakin outoa, mutta en saanut kiinni mitä se oikein oli. Oletin kuitenkin, että Pihkolla oli jokin suunnitelma, jolla hän pääsisi luon-

tevasti Reetta-Liisa Haaviston puheille. Pihko selaili ruokalistaa ja muutaman asiantuntevan, jopa snobistisen kommentin jälkeen päätti ottaa alkuruoaksi valkosipulietanoita ja pääruoaksi cœur de filet'n. Päädyin samaan alkuruokaan ja maissikananrintaan, kun kerrankin sai luomukanaa. L'Oiseaussa oli sommelier, joka tuli valitsemaan viinin. Koska ravintolassa oli vain viitisenkymmentä asiakaspaikkaa, en yhtään ihmetellyt, että se taisteli kannattavuuden rajoilla. Ruoan ja palvelun laadussa ei ollut huomauttamista: keittiön tervehdyksenä tuotiin pöytäämme pikku kippo artisokkavaahtoa parmesaanilastujen kera. Pihko näytti tyytyväiseltä.

Juttelimme siitä, mistä vanhat työkaverit yleensäkin, eli muistelimme menneitä ja kertailimme tuttujemme kuulumisia. Pihko puhui työstään mutta ei yksityiselämästään.

– Väkivallassa oli mielestäni tylsää, suurin osa jutuista oli niin selviä. Rikolliset ovat tyhmiä kuin saappaat. Petoksissa ja muissa talousrikoksissa vastassa on usein älykkäitä tyyppejä, niiden nalkkiin saamisesta nauttii ihan toisella tavalla kuin juopporemmissä puukottaneiden. Hyviä etanoita. Missä nämä mahtaa olla kasvatettu? Pihko kysyi tarjoilijaltamme, joka oli tullut kaatamaan lisää viiniä. Vastaus oli Ahvenanmaalla. Pihko painotti moneen kertaan, että hänen cœur de fileensä piti olla, toisin kuin tapana oli, läpikypsää. Tarjoilijan mentyä aloin aavistella, mitä hän ajoi takaa.

Kun pääruoat tuotiin, kävi ilmi, että olin ollut oikeassa. Pihko maistoi pihviään ja kutsui tarjoilijan takaisin paikalle.

RIKOKSIA JA KAUHUA JÄNNITYKSEN MESTARILTA

Miksi kirjastovirkailijasta tulee tappajan tyttöystävä? Löytääkö Lapin shamaani kidnapatun sulhasen? Mitä tapahtuu, kun nuori nainen joutuu aavemaiseen metsänpeittoon? Onko rakkaus kuolemaa väkevämpi?

Maamme suosituimpiin rikoskirjailijoihin kuuluvan Leena Lehtolaisen *Tappajan tyttöystävä* sisältää yllättävien rikostarinoiden ohella psykologista jännitystä ja kihelmöivää kauhua.

Kutkuttavissa tarinoissa mukana peräänantamaton komisario Maria Kallio, henkivartija Hilja Ilveskero, salaileva yksikönjohtaja Taskinen ja Marian kollega Pertti Ström sekä joukko uusia tuttavuuksia lain molemmilta puolilta.

”Marian kanssa kestää kauhut”

ILTA-SANOMAT

www.tammi.fi

84.2

ISBN 978-951-31-9989-0